

Segona història de la Roser Veraç

Joaquim Carbó

Estic segur que tots recordeu la Roser Veraç, aquella noieta cixerida que no té pèls a la llengua i que diu sempre el que pensa sense amagar res del que sent dir als altres, cosa que fa que els seus pares hagin d'anar amb molt de compte. Fixeu-vos què li va passar fa poc...

La mare havia comprat unes balances per comprovar que el que comprava a la botiga pesava el que realment li cobraven. Feia temps que sospitava que no sempre el que hi havia a la paperina pesava dos-cents cinquanta grams quan li havien cobrat un quart de quilo, i la balança va servir per demostrar que ella tenia raó, i a cada pesada que feia en tornar de plaça agafava una enrabiada tan forta que, en una ocasió, no es va poder estar de dir:

—Si tingués l'adroguer aquí al davant, li diria que és un lladre de camí ral!

Què va haver fet, la mare de la Roser! Una setmana després, un dissabte, la nena la va acompanyar al mercat. Després de fer uns minuts de cua a la parada de la fruita seca, en tocar-los el torn, el venedor va comentar, afalagador:

—Caram! Quina nena més bonica! I la cara d'espavilada que té...!

La mare, estarrufada, feia que sí amb el cap, i ja havia oblidat els motius de queixa que expressava sovint en relació amb l'adroguer. Gairebé va perdre l'alè quan va sentir que la seva filla comentava, amb tota la naturalitat del món:

—I aquest senyor, qui és, mare? Potser és aquell que ens roba cada vegada que li compres avellanes torrades?

No cal que us expliquem l'aldarull que es va formar, l'home defensant-se, la mare excusant-se, la clientela, que ho havia sentit tot, prenent partit a favor de la nena, i més quan va continuar explicant, indiferent a la xerinxola que es feia al seu voltant:

—És que no falla: cada vegada que li comprem alguna cosa i la pesem, que per això només la mare es va comprar les balances, hi trobem a faltar pes!

Aquesta mena d'escenes es van repetir sovint. Un cop era amb aquella veïna de qui al pare se li havia escapat de declarar que li agradaria tenir-la al davant per dir-li que semblava un lloro, de tan pintada que anava. Una altra vegada era amb el conductor d'un autobús que s'havia saltat un llum vermell. En una ocasió era amb un veí que llançava les pells de taronja pel celobert. O bé

amb l'amo de l'oficina on treballava el pare, a qui van trobar un dia pel carrer, i la nena no va dubtar a dir-li que era un escanyapobres perquè el sou que pagava al seu pare no els permetia d'arribar a final de mes... I tot això tenint en compte que els pares de la Roser feien mans i mànigues per no parlar davant la seva filla de tot allò que pensaven dels altres, però sempre era possible que se'ls escapés alguna cosa que quedava gravada en la prodigiosa memòria de la nena.

Quan l'Ajuntament va iniciar una campanya a favor de la neteja de la ciutat i, en especial, de no fer coses que poguessin embrutar-la, els pares de la Roser van comentar que ja era hora i que tothom hauria de col·laborar-hi. Amatent a les iniciatives dels seus pares la nena va estimular els seus amics d'escola a participar en una empresa tan digna i la primera preocupació va ser eliminar els excrements que els gossos deixaven pels carrers. Van portar a terme la seva campanya en dues fases: una de preventiva i una altra d'executiva. La primera consistia a localitzar un gos que anés a passeig amb el seu amo, pel carrer, i estar a l'aguait del moment que la bestiola s'esparrillés i es disposés a buidar el dipòsit. Era l'instant ideal, llavors, per recordar al propietari de la bestiola en necessitats que allò no era correcte, tot oferint-li una bossa de plàstic i, en cas que es resistís, situar la bossa estratègicament per entomar el producte elaborat pels budells de l'animal. Mentrestant, si amb la discussió el gos realitzava el seu fet, calia exigir al seu propietari que, amb la mateixa bossa que li havien ofert, en recollís els resultats.

Aquesta fase preventiva va fracassar perquè en més d'una ocasió, tant la Roser com algun dels seus companys, va tornar a casa amb una galta inflada per la violència que els amos dels gossos oposaven a actuar d'acord amb les disposicions municipals.

Desenganyats per la poca col·laboració que havien obtingut, es van adonar que el que calia era actuar després dels fets consumats: segona fase, per tant! Així, una tarda que la mare era a ca la modista, la Roser va baixar al carrer amb una galleda i una pala: es van distribuir el barri en diverses zones i cal reconèixer que van deixar les voreres més netes que una patena. La mare, quan tornava a casa, es va trobar la filla arromangada, suant, les mans enllardofades, però satisfeta de la feina ben feta. La dona no sabia com s'ho havia de prendre, però es va esverar quan es va adonar que la galleda on netejava la roba més fina era plena d'excrements de gos fins a dalt de tot.

—Fixa't, mare, quina neteja que hem fet! Miu

bé de Déu de fems que hem recollit: ens aniran de primera per fer créixer les plantes del balcó! Estàs contenta, oi, mare? Si ens veia el batlle, estic segura que ens felicitaria!

La mare, que anava a clavar-li un sermó, va callar i va recordar que tenia les de perdre. Per experiència sabia que no s'hi pot jugar amb la gent que sempre diu la veritat! Així, va recomanar a la nena que enllestís, que se n'avana al pis a preparar la banyera per rentar-la de cap a peus i, de passada, va anar a comprar una galleda nova. L'altra, un cop neta i deixada una setmana a sol i serena fora, a la galeria, la convertiria en un test o la faria servir per transportar terra o alguna altra cosa que no necessités la pulcritud de la roba fina.

• • •

Cada vegada que el mateix Ajuntament, o la Generalitat, iniciaven una campanya d'aquelles que ningú no en fa cas, a casa la Roser estava a punt d'esclatar un conflicte. El zel de la nena per salvar la vida del seu pare, que fumava com un carreter, quan es va portar a terme la campanya contra el tabac, va estar a punt de provocar que l'home es tomés boig. Com que no va ser sensible a les bones paraules, i continuava, fuma que fumaràs, tot i que deia que pobra de la seva filla si un dia l'arreglava amb un cigarret als dits, la Roser es va dedicar a amagar-li els paquets de tabac, ja fossin celtas, ideals o ros. El joc es repetia cada dia: quan el pare no podia més i anava a encendre'n un, el paquet, l'encenedor o la capsula de mistos havien desaparegut.

Com que no volia que fos dit que era incapaç d'estar-se de fumar, no s'atrevia a preguntar en veu alta qui li havia amagat el que li feia falta per cargolar-ne un de prim i, fent-se el distret, començava a escorcollar la casa de dalt a baix. De mica en mica, es posava més i més nerviós, sobretot quan la seva dona s'adonava d'aquell frenesí i li preguntava si li feia falta alguna cosa. L'home no responia i continuava buscant. El que l'acabava de desmanegar era que la seva filla, la Roser, se'l mirés amb la cara més innocent del món per preguntar-li:

—Què vols alguna cosa, pare?

Fins que ell, desesperat, perduda totalment la paciència, amb els nervis a flor de pell, deixava anar un bruel:

—Qui m'ha amagat el tabac?

Cosa a la qual la nena, fidel al seu tarannà, responia, tot traient el paquet del seu amagatall:

—Jo, pare! Com que havies dit que no volies fumar més, te l'he desat perquè així, si no el veies, potser no te'n recordaries.

Però l'home ja no pensava en res més que no fos calar foc a l'emboquillat i xuclat que xuclaràs, s'omplia els pulmons d'una fumera que els deixava més negres que una xemeneia. I ho feia sense mirar la seva filla, ni que fos de reüll, per por de trobar-hi una mirada d'incomprensió per la seva falta de conseqüència.

Els pares de la Roser s'havien acostumat a parlar molt poc en presència de la seva filla, i quan ho feien només es referien a coses rutinàries, sense suc ni bruc. Malgrat això, la nena, que els havia sentit dir sovint que el món patia una greu crisi per falta de solidaritat, els havia omplert la casa en més d'una ocasió amb gats abandonats, captaires famolencs, venedors ambulants...

Un vespre que la nena feia els deures amb l'aplicació de costum, el pare se la mirava a distància i, preocupat, va comentar amb la seva dona:

—Què serà de la nostra filla, quan sigui gran?

Quan la mare anava a explicar els dubtes que tenia, la nena, que ho havia sentit, va exclamar:

—No patiu, pares, per mi! Ja ho he triat! Seré periodista!

El pare va mirar la seva dona i va pensar que allò era el pitjor de tots els oficis per a una persona que fa culte de la veritat. Derrotat, va comentar:

—M'ho temia!

Però la Roser ja no l'escoltava, capficada com estava a esbrinar qui havia tingut raó en el conflicte que havia enfrontat feia més de dos mil anys els cartaginesos i els romans, i plena d'esperança en la professió que exerciria, anys a venir, que li permetria dir tota la veritat del món a les pàgines dels diaris.

Mentre, la mare es portava les mans al cap i feia:

—Pobreta! Com se les carregarà!

Joaquim Carbó, nascut a Caldes de Malavella l'any 1932, és un dels narradors més coneguts per joves i grans. La Primera història de la Roser Veraç va publicar-la en aquestes pàgines el 23 de desembre passat i ara hi publica la segona. *La casa sobre el gel*, *L'ocell meravellós* i *En Felip Marlot* són alguns dels seus llibres més coneguts.